

УДК 338.4

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ В УКРАЇНІ

Т. І. Лункіна, д-р екон. наук, доцент

*С.Р. Сидорова, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
обліково-фінансового факультету, МНАУ*

Анотація: Проаналізовано особливості розвитку аграрного сектору України в сільській місцевості. З'ясовано заходи, які відбувалися протягом 1991-2021 років. Доведено зв'язок між аграрним сектором та розвитком сільської місцевості.

Ключові слова: земля, розпаювання землі, майновий розподіл.

Земля – це основне багатство країни, яке перебуває під її охороною. Зокрема, для сільської місцевості, земля – це загальний засіб праці й основний засіб виробництва.

Починаючи з 1991 року, коли Україна здобула незалежність, розпочалось розпаювання земель. Завдяки цьому, жителі сіл почали отримувати певні ділянки земель.

Протягом 1993-1999 років відбувалося розпаювання земель, це пов'язано з тим, що керівництво країни заборонило колективні господарства, завдяки чому, почали розвиватися СТОВ (сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю), фермери і сільськогосподарські товаровиробники. Розмір земельного паю залежав від кількості ріллі у колективному господарстві й кількості мешканців села. У цьому ж році, мешканці сіл почали отримувати майнові паї, був майновий розподіл колективного господарства. До цих паїв входили: ферми, сільськогосподарська техніка, будівлі, складські приміщення, сільськогосподарський інвентар для обробітку землі.

Після отримання майнових паїв, люди об'єднувалися в так звані групи, для того щоб допомогти один одному в обробітку земельних ділянок. Адже у деяких не було складів, в інших не було сільськогосподарської техніки і таким чином, об'єднуючись в групи, вони допомагали і собі й іншим. Ті люди, які не могли займатися обробітком землі, по будь-якій причині, могли скласти договір оренди з фермерами на довгострокове чи короткострокове користування своїх земель і отримувати за це певну суму коштів.

З роками, аграрний сектор, його прибутки збільшувалися і люди почали купувати більш нову техніку для обробітку земель, працювали самі на себе, а саме головне, звертали увагу на якість посівного матеріалу. Для цього сільськогосподарські інститути, які підпорядковані академії аграрних наук, почали виводити нові сорти пшениці, проса, ячменю, соняшнику, кукурудзи, сої, гороху та інших посівних матеріалів. Для того, щоб фермери чи сільськогосподарські товаровиробники могли оцінити і наочно побачити ті чи інші сорти, сільськогосподарські інститути або сільськогосподарські підприємства, які їм підпорядковані та відносяться до академії аграрних наук, проводять семінари або «Дні поля», де виставленні демонстраційні ділянки сільськогосподарських культур (частіше всього такі заходи проводяться перед

збиранням врожаю в червні місяці). На цих заходах працівники сільських господарств, вибирають для себе кращі сорти сільськогосподарських культур і тим самим підвищують врожайність та дохідну частину в своєму сільськогосподарському підприємстві. Зі свого доходу, який отримують фермери відбувається відрахування у місцевий бюджет кошти для розвитку соціальної та культурної сфери в сільській місцевості. Наприклад: ремонтуються дороги, розвиваються школи, дитячі садки, будинки культури, спортивні майданчики тощо.

Вагомий вплив на розвиток сільської місцевості здійснюють податки:

1. Податок на прибуток підприємств – це податок, що стягується з юридичних осіб, який змінюється залежно від відповідного доходу або прибутку (основна ставка податку – 18 відсотків). Наприклад, за 2021 р. до державного бюджету надійшло 97969,0 млн грн за цим видом податку.

2. Земельний податок – обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та паїв, а також постійних землекористувачів (ставка податку – не більше 3% від нормативної грошової оцінки ділянки). Так, за січень-квітень 2020 р. до місцевих бюджетів України надійшло 8041,2 млн грн земельного податку.

Отже, аграрний сектор розвивається уже багато років і не зупиняється до сьогоднішнього дня. В сільській місцевості це дуже актуальна тема, так як, там більша частина населення займаються фермерським господарством і ця праця приносить користь не тільки фермерам, а й сільській місцевості в Україні.

Література:

1. Про оподаткування прибутку підприємств : Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення : 25.10.2021 р.).

2. Земельний податок : Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA (дата звернення : 25.10.2021 р.).

3. Сайт для агрономів URL : <https://superagronom.com/news/3795-mijnarodni-dni-polya-v-ukrayini-proydu-20-22-cheruvnya> (дата звернення : 25.10.2021 р.).

Анотація: *The peculiarities of the development of the agricultural sector of Ukraine in rural areas are analyzed. The events that took place during 1991-2021 have been clarified. The connection between the agricultural sector and rural development is proved.*

Ключові слова: *land, land unbundling, property distribution.*